

Strahotna noč v rudarskem okolišu—Zahteva po 'kajzerju'

AVTOMOBILSKO KARAVANO STAVKARJEV SPREJELO ŠERIFOVO MOŠTVO S STROJNIMI PUŠKAMI. — STAVKARJI V ZMEDI ZBEŽALI NAZAJ. — OBSTOJA STRAH, DA SE VRNE NJIH ARMADA Z OROŽJEM V ROKI.

Benton, Ill. — "Napad" stavkajoče armade premogarjev je bil zmagoslavno odbit. Tako si je šerif Robinson tukajšnjega Franklin okraja čestital v četrtek zjutraj po prečuti noči, ki je bila podobna nočem na fronti v vojnem času. Vendar pa je bila ta zmaga preveč lahka, štrajkarji so se prehitro umaknili, da bi se moglo upati na njih končni poraz. Zato je imel šerif svoje čete, pomnožene s prostovoljci izmed civilnega prebivalstva, pripravljene skozi celi dan v četrtek in v naslednji noči se je njih čuječnost še ponovila. Splošno se je namreč izražalo mnenje, da bo tamna armada piketov, ki je prišla prvokrat neoborožena do meje Franklin okraja, a bila tam sprejeta s salvami strelav, prišla ponovno, a v drugačni formaciji, namreč oborožena in ne več v avtomobilih, kakor je v sredo zvečer.

CESAR SE MORA VRNITI

Člankar v nekem listu javno poziva Hindenburga, naj uporabi vsa sredstva za dosego cesarjevega povratka.

Berlin, Nemčija. — Ponovno se je zasljal glas, in sicer od vplivne strani, da mora Nemčija na vsak način sprejeti nazaj svojega kajzerja, ki ga je izgnala leta 1918. To zahtevo je izrazil gen. major grof von Goltz v nekem listu, kjer izjavlja:

"Obstoja samo ena rešitev iz sedanjih nemških težkoč, namreč obnovitev hohenzollerske monarhije. Hindenburg, ki je tistega usodnega dne, 10. nov. 1918, odšel v pregnanstvo na Nizozemsko, je mož, ki mora zdaj napraviti odločilni korak. Kot predsednik je tako popularen, da lahko ukrene marsikaj, kar bi bilo nemogoče za njegovega naslednika. P z ozirom na zgodovino mora popraviti to, kar je storil leta 1918. Uporabiti mora vsa sredstva, ki mu stoji na razpolago, da ustvari zakonito podlago, da se lahko upostavi monarhija."

Med tem pa nemški fašizem nadaljuje s svojim srditim divjanjem nad obsoditvijo peterih fašističnih morilcev. Hitlerjeve udarne čete so paradirale in demonstrirale celo noč od srede na četrtek po mestnih ulicah in nadaljevale s tem tudi v četrtek. Več oseb je bilo pri spopadih ranjenih.

STRAŠNA NESREČA HRIBOLAZCEV

Zeneva, Švica. — V tukajšnjem pogorju se je izvršila pretekli terek nesreča, ki je najstrašnejša, kar se jih je pripetilo tekom zadnjih 20 let. Trije švicarski hribolazci so prispeli na goro Dent Blanche, ki je visoka 14,318 čevljev, in so hoteli od tamkaj splezati preko ozkega zasnženega mostiča na goro Matterhorn. Spodrsnilo pa jim je in zgrmeli so v globočino 5000 čevljev navzdol, odbijajoč se od skale do skale. Njih razbita in razmesarjena trupla so v sredo presneli v dolino.

REPUBLICANCI SE IZREKAJO PROTI PROHIBICIJI

Chicago, Ill. — Pretekli teden je zboroval v tukajšnjem mestu tujejezični oddelek republikanskega narodnega odbora, ter je ob tej priliki imel kongresnik Hull, predsednik omenjenega oddelka, govor, v katerem je povdarjal, da v sedanjih volilnih kampanji igra najvažnejšo vlogo prohibicija, ter izjavil, da nje odprava ne bo samo zopet upostavila osebno svobodo ljudstva, marveč bo tudi milijone oseb postavila nazaj na delo, ki so zdaj brezposelni ravno vsled prohibicije.

Rev. P. Tomaž S. Hoge, O.F.M. Novomašnik,

ki bo jutri v nedeljo dne 28. avgusta ponovil slovesno novo mašo v Lemontu pri Mariji Pomagaj. Slovesno ponovitev sv. maše bo daroval č. g. novomašnik ob 10. uri dopoldne po solnčnem času, po čičaškem ob 11. uri. Kakor kažejo znamenja bo obilna udeležba iz sosednih naselbin kot iz Joliet, Chicago, So. Chicago in iz Waukegana, kakor tudi drugih bližnjih naselbin.

Č. g. novomašnika pozdravlja tem potom tudi list "Amer. Slovenec" in mu želi obilo uspeha na njegovih misijonskih potih v vinogradu Gospodovem!

KITAJSKA SE PRIPRAVLJA

Zborovanje vplivne kitajske organizacije.

Šangaj, Kitajska. — Nekaj se bo zopet izemilo na Daljnem vzhodu. Tako je splošno mnenje, ko se je zbrala tukaj k zborovanju neka kitajska organizacija, z imenom Narodna rešilna zveza. Ta organizacija je bila glavni činitelj, da so se kitajske čete spravile v boj proti Japoncem zadnje pomlad pred Šangajem, in tako je dovolj povoda za domnevo, da se bo podvzela nova akcija proti Japoncem, v prvi vrsti poostreitev bojkota.

NEZADOVOLJSTVO NAD OBSODBO

Chicago, Ill. — Pred natlačeno polno sodno dvorano se je v sredo končala obravnava proti bankirju Johnu Bainu, njegovima dvema sinovoma in zetu, ki se je vlekla skozi deset tednov. Kakor znano, je Bain lastoval 14 bank, ki so v juniju preteklega leta skrahirale, pri čemer so samo vložniki izgubili okrog 13 milijonov dolarjev, vse zgube skupno pa je bilo okrog 40 milijonov. Bainova družina je bila postavljena pred sodišče pod obdolžbo, da je zakrivila izgubo ljudskega denarja. Naravno je, da je vladalo za te sodne obravnave veliko zanimanje in zainteresirani vložniki so jim prisostvovali od začetka do konca. Pričakovano se je, da bo sodnja izreka občutno kazen nad obtoženci, in je zato zavladalo splošno razočaranje, ko je bil stari Bain obsojen le na 18 mesecev v kaznilnico, ostali trije pa vsak na \$1000 globe. Prosekutor je zahteval, da se kazni izpremeni v ostrejšo, in v četrtek je sodnik v resnici poostrel kazni na ječo od 1 do 5 let za starega Baina.

Moskva, Rusija. — Kakor se doznava, je sovjetska vlada odpravila dosedanjo najvišjo kazno, koliko sme znašati plača posameznika, in to mejo pomaknila od 300 rubljev na mesec na 850 rubljev.

KRIŽEM SVETA IZREDNA SEJA ZAKONODAJE

Helsingfors, Finska. — Turkajnsko pravno ministerstvo pripravlja odredbo, s katero se bo podelilo pomiloščenje vsem tistim, ki so bili vtaknjeni v ječo na podlagi suhaške postave, ki je bila preklicana pred nekaj meseci.

Šangaj, Kitajska. — Oboroženo japonsko vojaštvo je bilo ponovno poslano na ulice Hongkew, enega distriktov mesta Šangaj. Japonsko vojaško poveljstvo izjavlja, da se je to zgodilo v svrhu ščitenja japonskega prebivalstva v omenjenem distriktu.

La Paz, Bolivija. — Paragvajske čete so v sredo izvedle napad na bolivijsko prednjo stražo v pokrajini Chaco, pri čemer je padlo pet napadalcev. Kakor pravi uradno poročilo, je bil napad odbit.

ZRTEV ALIMONIJEV

Chicago, Ill. — Iz strahu pred tem, da bo vtaknjen v ječo, ker ni mogel plačati alimonijev v znesku \$1000, ki jih je zahtevala njegova ločena žena, je zdravnik dr. A. J. Karalius izpil strup in končal življenje v terek zvečer na svojem domu, 3147 So. Halsted St. Zdravnik se je ločil od žene pred dvanajstimi leti in ji je tedaj v poravnano plačal \$1500, v naprej pa se je obvezal, da bo vsak teden plačal \$10. Prišla pa je depresija, ki je zdraviku vzela skoro vse dohodke; ker mu namreč revni pacienti niso mogli plačati, je večino zdravlja zastonj. Tako je zaostal za alimentin in ločena žena mu je grozila z ječo. Da se izogne sramoti, si je zdravnik izvolil — smrt.

FRANCIJA NIŽA PLAČE

Pariz, Francija. — Francosko finančno ministerstvo je v četrtek objavilo, da se z veljavnostjo 1. oktobra znižajo plače vsem državnim nameščencem, civilnim ali armadnim, za pet odstotkov. S tem se namerava prihraniti na leto na državnih izdatkih okrog 40 milijonov dolarjev. — Državne finance so na slabih nogah; tekem letošnjega leta so namreč bili dohodki znatno nižji od izdatkov.

SIRIJE AMER. SLOVENCI

Pričetek zasedanja določen na 6. septembra.

Springfield, Ill. — V sredo zvečer se je odbor voditeljev senatske in poslanske zakonodajne zbornice zedinil na to, da se skliče izredno zasedanje državne zakonodaje, in sicer za terek, 6. septembra. Voditelji so stavili gubernorju Emmersonu priporočilo, naj čimprej razpošlje pozive k temu zasedanju. Na njem se bo razmotrivala nadaljnja pomoč za brezposelne, kakor tudi novi zakon, po katerem bi država mogla dobiti posojilo po federalnem "home loan" zakonu.

OČE IN SIN ARETIRANA

New York, N. Y. — Vsled izvršenega ropa na neko trgovino sta bila v sredo zvečer aretirana 35letni Viktor Vernon in njegov 16letni sin. Vso krivdo pa zvrta oče na sina, češ, da je temu sledil v trgovino samo zato, da ga odvrne od rop. Ni pa mogel dati oče dovolj odgovora, zakaj je imel pri sebi samokres in zakaj je skušal ubežati.

"HOME LOAN" BANKE SE BODO USTANOVILE

Washington, D. C. — Urad za ustanovitev novih vladnih bank, ki bodo dajale kredite za posojila na hiše in domove, je v sredo določil okrožja, v katerih bodo imele banke svoj delokrog. Teh okrožij je dvanajst in v vsakem bo postavljena ena glavna banka, a sedeži za nje še niso določeni. V sedmi distrikt bo spadala Illinois in Wisconsin in zanj je določen kapital 15 milijonov dolarjev.

NENAVADNA NESREČA

Chicago, Ill. — 44letni mornar H. Evans je našel svoj konec, kjer se je najmanj nadejal. Ko je namreč na ladji, ki je pristala ob 104. cesti v Calumet reki, spuščal z vretenom sidro, mu je ročaj zdrknil iz rok in ga udaril po glavi. Z razbito črepinjo so ga pripeljali v southchicaško bolnico, kjer je poškodbam podlegel.

Iz Jugoslavije.

KER KMETJE RADI POMANJ KANJA DENARJA NE MOREJO PLAČEVATI DAVKOV, SE RAZNO BLAGO PRODAJA NA DRAŽBI. — ŽALOSTNE POSLEDICE NEURJA NA DOLENJSKEM. — SMRTNA KOSA IN DRUGE VESTI.

Dražba, ki se ni splašala

Ljubljana, 10. avg. — Na veliko dvorišče staroslavnega rotovža v Ljubljani so že v zgodnjih jutranjih urah začeli razkladati razno kramo s tovarnega avtomobila, ki je pripeljal razne stvari iz borovniških krajev v Ljubljano na dražbo. — Davčna uprava za ljubljansko okolico je namreč 24 davčnim obvezancem določila, da se na dražbi prodajo zarubljeni predmeti in se tako pokrijejo davčni stroški, katere so zarubljeni dolgovali na davčnih zaostankih. Zarubljeni so bili tudi boljši in dragi predmeti, pa so njihovi lastniki še pravočasno preskrbeli, da so te stvari rešili, da jih ni doletela kruta dražba. Tako je bil pri nekem posestniku zarubljen krasen avto, pa ga je lastnik rešil, ko je zaostanke davkov plačal. Le 9 davčnih zavezanec se ni veliko zmenilo za zarubljene stvari in so jih prepustili bobnu. Koncem dražbe je pa davčna uprava na žalost sprevdila, da izdraženi predmeti niso niti pokrili prevoznih stroškov zarubljene blaga, kamo li, da bi pokrili zaostale davčne zneske.

Škoda radi neurja

Iz Novega mesta poročajo, da je zadnje neurje, ki je divjalo po Dolenjskem, napravilo mnogim posestnikom prav veliko škodo. Posebno v občini Poljane je škoda, ki jo je napravila toča na posevkih, sila velika. Huda ura je bila v zgodnjih jutranjih urah, a še pozno proti večeru je bilo po njivah in vinogradih na vozove ledenega zrnja. Uničenih je do 80 odstotkov vseh pridelkov. Nekateri posestniki so pričeli posamezne parcele čistiti, da jih preorjejo in na mesto uničenega pridelka posejejo pozne jesenske pridelke. Posestnik Rudolf Zamjda v Podstenicah, kateremu je strela užgala pod in kaščo, ima do 60,000 Din škode.

Smrt radi padca

V Straži pri Novem mestu se je vršila plavalna tekma društva kmetijskih fantov in deklet. Tekmi je sledila veselica, kate-re se je udeležil tudi dokaj prileten Jože Pirc iz bližnje Vavte vasi. Tudi njegov sin Jože je bil na veselici, pa je kmalu odšel domov spat. Stari Pirc se je napotil domov šele kasno v noč, v družbi že tudi priletnega tovariša. Ko sta prišla pred domačo hišo, so že vsi spali. — Trkala sta in klicala in nazadnje postala že nestrpna in glasna. Mladji Pirc je v jezi, ker sta ga zbudila, naglo odpravezna vrata in oba porinila, da sta padla na tla. Stari Pirc je tako nesrečno padel, da si je prebil lobanjo in pretresel možgane in je na posledicah izdihnil, ne da bi se prej zavedel.

Opasen požar

V gospodarskem poslopu g. Zajca iz Dolskega pri Ljubljani, ki se nahaja v Ameriki, je iz neznanega vzroka nastal ogenj v nedeljo, 7. avgusta. Vse imetje g. Zajca opravlja najemnik Belcijan Ferdinand. V poslopu je bilo skladišče steklenic in mnogo vrbovja, s katerim so steklenice opletali in je le sreča, da so gasilci ogenj omejili, ker bi se lahko razširil in postal usoden za vse sosedo.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Leon Podi boljši in dragi predmeti, pa so njihovi lastniki še pravočasno preskrbeli, da so te stvari rešili, da jih ni doletela kruta dražba. Tako je bil pri nekem posestniku zarubljen krasen avto, pa ga je lastnik rešil, ko je zaostanke davkov plačal. Le 9 davčnih zavezanec se ni veliko zmenilo za zarubljene stvari in so jih prepustili bobnu. Koncem dražbe je pa davčna uprava na žalost sprevdila, da izdraženi predmeti niso niti pokrili prevoznih stroškov zarubljene blaga, kamo li, da bi pokrili zaostale davčne zneske.

Odlikovanje

Štirje gasilci v Novem mestu so bili odlikovani in sicer: Andrej Jarc, Josip Jerle, Ivan Rečelj in Rihard Tvrđi. Prva dva sta dobila zlate, druga dva pa srebrne medalje.

Lepo gasilsko slavlje v Stražišču

V Stražišču pri Kranju je obhajalo tamošnje gasilno društvo 30letnico obstoja. Pri tej priliki je bilo odlikovanih 21 najbolj zaslužnih gasilcev.

Bohinjska Bistrica

V petek zvečer, 5. avg., ko so ljudje že po večini spali, je pekovski mojster Penič zagledal iz pekarnice čudno svetlikanje. Ko je dobro pogledal, je videl, da je v plamenih hiša posestnika Sivca p. d. Lovreta. Hitel je klicati domače, ki so že vsi spali, da so si še pravočasno rešili golo življenje. Najbrže je bilo zažgano od zlobne roke.

Huda nesreča pri primiciji

Iz Maribora poročajo: V Partinju so obhajali slovesno primicijo in so ob tem veselem dogodku tudi streljali z možnarji. Pri streljanju je bil zaposlen 24letni viničar Janez Koje, kateremu se je možnar razletel in ga nevarno ranil, da so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

Nepredvidnost vzrok smrti

Zelo nepredviden kolestar je bil 20letni mehanik Stjepan Kurjakovič v Zagrebu, ker se je spustil s svojim kolesom po stopnicah, ki vodijo iz Hercegovcačke v Bosansko ulico. Pri tem je z vso silo tako nesrečno priletel v zid, da mu je počila lobanja in so nezavestnega pripeljali v bolnico, kjer je kmalu izdihnil.

Katoliški Slovenci oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovincu"!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891. Izdaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Table with subscription rates: Za celo leto \$5.00, Za pol leta \$2.50, Za četrt leta \$1.50. Includes rates for Chicago, Canada and Europe.

POZORI! Številka poleg vašega naslova na listu znači, da kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Odgovor

Na moj članek "Naše jednote in posojevanje na hiše in zemljišča", je dospel naslednji odgovor:

"Spoštovani g. U.:—Prečital sem Vaš članek, v katerem razpravljate o posojevanju hiše in zemljišča članstvu naših jednot. Res, precej stvarno povdarjate o tej zadevi, toda pomisliti niste na naslednje zadeve:

- 1. Ako bi se ne nudila vsemur članstvu posojila, bodisi radi veljave zemljišč v gotovih krajih ali drugače, bi to le nutilo med članstvom razdor, ki bi ne bil v korist naših jednot. 2. Ako bi naše jednote vpeljale splošno, ta način posojevanja, bi s tem nastala svoje vrste trgovina v naših jednotah.

Treba bi bilo posebnega oddelka, ki bi se s tem bavil, pazil na vrednost, na zavarovalnino in drugo, ki je potrebno, da se drži taka posojila v sigurnosti in zavarovano pred morebitno izgubo. Bilo bi veliko dela in veliko odgovornosti.

Kadar se govori o takih zadevah, je treba imeti pred očmi vse podrobnosti, da se zadevo pravilno razume. Toliko se mi je zdelo vredno odgovoriti na Vaš članek, ki sicer ni slab, le težko je vse to izpeljivo, o čemer članek govori.

V upanju, da mi ne bote zato zamerili, ostajam s spoštovanjem Vaš udani N. N."

Našega prijatelja, g. "N. N.", ki ga imenujemo v tem članku namenoma z "N. N." iz razloga, ker ne želi, da pride njegovo ime v javnost, dobro razumemo, pa tudi njegove misli deloma upoštevamo.

Resnica je, da bi posojevanje na hiše in zemljišča pri naših jednotah in zvezah rodilo marsikak lokalni spor. Smo pač ljudje, ki smo polni raznih slabosti, ki se drže človeštva že od pamtiveka. Posebno med nami Slovenci je mnogo zavisti. Najbrže se je moral vragu, ko je nesel preko naše zemlje v žaklju zavist in nevoščljivost, raztrgati žakelj, da jo je po naši zemlji raztresel, drugače menda bi je ne bilo toliko med nami. Toda šla na stran. Ne bodimo malenkostni. Saj smo vendar odrasli in kakih prepričkov in težav moramo pač pričakovati povsod. Nikjer ne gre gladko. Na vsaki se tako gladki stezi ali cesti se najde kamenje. Toda ali naj človek pri vsakem kamenčku obupa? Ne, ne sme, marveč vztrajati mora in nadaljevati boj za svoje cilje, ki si jih je postavil v svojem življenju.

Torej tam, kjer bi taka posojila na hiše in zemljišča ne bila varna, taki kraji se lahko izključijo, ljudem pa dopove vzroke, zakaj tako. Pri posojevanju je treba pač previdnosti. Prav vse je treba upoštevati. Prvič vrednost zemljišč v dotičnem okolju, možnost odplačevanja od strani lastnika; proučiti treba njegove dohodke tako, da vsaj približno ve oni, ki posojuje, kaj je oni, ki mu bo posodil, zmožen, itd.

Delo pri takem poslovanju bi res narastlo, toda jednote in zveze bi to delo ne stalo nič. To delo plačajo oni, ki si denar izposojujejo. Pri vsakem posojilu vsepovsod mora tisti, ki si izposodi, plačati cenike, ves legalni pregled stanja zemljišča in vse drugo, in zraven še plačujejo raznim družbam visoke odstotke "komišna" od posojil. Navadno se jim vse to že od posojila odtgne in je vse to že v naprej plačano. Jednote bi od takega dela imele še dohodek, pa ne kake zgube. Razume pa se, da bi se moralo vse to voditi po priporočljivem sistemu. Naše mnenje je, če se te vrste posel sijažno izplača raznim zavarovalniškim družbam, raznim bankam in drugim

takim zavodom, potem ne vemo, zakaj se ne bi tudi našim jednotam in zvezam?!

Povdarili smo že v zadnjem tozadevnem članku, da se mi pod nobenim pogojem ne postavljamo v višjo poznavanja tega vprašanja, kakor pa vodstva naših jednot, ki se s temi ali podobnimi zadevami bavijo že dolgo vrsto let. Toda, ko vidimo, da naše slovenske jednote lastujejo nad 10 milijonov dolarjev, kar je ogromna gospodarska moč, ter da je na milijone tega denarja investiranega v razne obveznice, ki so v tej krizi tako silno prizadete, radi katerih je moralo številno bank ustaviti poslovanje, ter ko vemo, da so ti milijoni znešeni skupaj z žuljavimi slovenskimi rokami, pa se izroča ta denar tujim korporacijam, bodisi takim ali takim, da z njimi dvigajo svoje gospodarstvo, naši slovenski gospodarji pa marsikje propadajo radi pomanjkanja denarja, se je nam zdelo na mestu, da smo napisali članek "Naše jednote in posojevanje na hiše in zemljišča." — To je ves vzrok, da smo spregovorili kar smo.

Je to izpeljivo ali ne, v korist ali v škodo, to naj razsodijo oni faktorji, v katerih rokah je to narodno premoženje, ki so ga znesli skupaj slovenski delavci v Ameriki. Mi smo na to vprašanje narod spomnili in smatramo, da smo s tem storili le svojo časnikarsko dolžnost. V nadaljine zadeve tega vprašanja se pa ne želimo spuščati.

TO IN ONO IZ SO. CHICAGO

So. Chicago, Ill. Rojaki me že sprašujejo, če bomo kaj brali v Amerikanskem Slovencu o izidu baseball igre, ki se je vršila dne 7. avgusta, pri kateri so naši souteičkaški igralci tako zmagovalno premagali Waukegančane z 11 proti 2. Objubil sem, da bom o tem dogodku že poročal ob svojem času, pa ne poprej, da se o tem že malo pozabi in poročal bom le iz tega namena, da srečen dogodek zopet priključim v spomin zlasti onim, ki jim ta zmaga nikakor ni po volji. Povedati pa je treba, da se pri nobeni baseball igri, ki se je igrala v znanem Calumet parku pri jezeru, ni bilo toliko gledalcev, kakor jih je bilo ravno pri omenjeni igri 7. avgusta, ko se je šlo kdo bo odnesel zmago. Vsi gledalci so tudi kljub precejšnji vročini, z zanimanjem opazovali igro do konca in častitali našim zmagovalcem, Seveda, so si zmagovalci tudi sami častitali in če so se potem zmage veselili, jim tudi nihče ne zameri.

Samo mimogrede bom omenil, da je res težko biti časopisni poročevalec. Zadnjič sem enkrat omenil, da so me nekatere naše gospodinje napadle, da predlože dopise pišem. Takoj sem pričel pisati nekoliko krajše. Ko pa sem neke nedelje popoldne korakal proti domu iz Calumet parka, me zopet dobijo in mislil sem, da mi bodo kdove kaj povedale. Komaj se ustavim, jih že slišim, da jim ni prav, da sem takoj na široko povedal, da so me radi predolgih dopisov "kijakale", da lahko pišem spet dolge dopise. No, sedaj pa imaš, sem si takoj mislil. Prav res da ne vem, kaj bi napravil, da bi ustregel, ker zameriti se res ne maram, še posebno ne našim ženskam, ker kdor se ženskam zameri, je kakor pravimo, "good bye".

Jugoslav American Citizen Political Club je imel v nedeljo 14. avgusta prav lep piknik, katera se je udeležilo na stotine

rojakov jugoslovanskega naroda, moških in ženskih. Na pikniku je bil tudi generalni konzul Jugoslavije Mr. G. Kolombatovič, ki je z veseljem in v lepih besedah pozdravljaval omenjeni klub, ki da dela za edinstvo med jugoslovanskimi naseljenici v So. Chicagu. Posebno pa, tako se je izrazil, ga veseli to, da je kljub, ki obstoja komaj dva meseca, že tako močan po članstvu, da šteje že dvesto članov. — Omenjeni klub je veja Jugoslovanske Centralne organizacije v Chicagu in je torej del te organizacije, ki kateri spada tudi Jugoslovanska žena. V klubovem odboru so vse tri narodnosti, Slovenci, Hrvati in Srbi, enako zastopani. Klub ima svoje redne seje zadnji petek vsakega meseca in sicer enkrat v hrvatskem narodnem domu na Commercial Ave., drugič v dvorani pod srbsko cerkvijo na Commercial Ave., tretjič pa v dvorani pod slovensko cerkvijo na 96. cesti in Ewing ave. Toliko v pojasnilo tem, ki bi morda želeli vedeti, kje klub zboruje.

O naših bolnikih ne bom veliko poročal. Toliko povem, da je Miss Jennie Span, ki je kakor je bilo poročano prestala nevarno operacijo, že toliko boljša, da je mislila priti že zadnjo soboto iz bolnice domov. Če je sedaj že doma, ne morem natančno povedati. Veseli nas pa vse, ki jo poznamo, da je tako kmalu prebolela krizo in ji želimo čim hitreje splošnega okrevanja, da se zopet poda na svoje delo. — Mr. Frank Bizjak, ki si je zlomil roko že prvo nedeljo meseca julija je tudi že toliko boljji da ne rabi več opore, ampak z roko že prostje giblje. Tudi njemu želimo skorajšnjega zdravlja.

Slišal sem, da se je zelo nevarno pobil Mr. J. Marinof in sicer se je zgodila nesreča, ko se je peljal z avtomobilom po Indianapolis bulvardu. Kakor pravijo, je precej nevarno ranjen. Avtomobil pa da je, posebitno prvi del, popolnoma razbit. Koliko je resnice ne vem, če je

pa res, ga prav obžalujemo, da se mu je to primerilo.

Zadnjo nedeljo smo bili v Le-montu, pri Mariji Pomagaj, kamor smo poromali, da se Mariji zahvalimo za dobroto in milosti, katere smo v preteklem letu na njeno priprošnjo prejeli in da prosimo varstva še za naprej. Pa tudi, da izprosimo boljših časov, kakor jih imamo sedaj, in boljših razmer, ker v sedanjih razmerah, ki so res žalostne, je mnogim ljudem ostalo doma in se niso mogli udeležiti tega tako priljubljenega romanja. Upamo, da nam Marija vsekakor pomaga, do boljših dni. — Pohvaliti moram naše pevce, ki so se v vsej vročini ki je pritiskala, prav dobro pokazali in prepevali pri procesiji, ki se je vila na hriček k Lurški votlini. Celo pot so lepo prepevali. Enako lepo se je glasila latinska maša, ki ni bila najbolj lahka skladba, pa je krasno uspela. Tudi pete litanije, z grška nazaj v cerkev, so se vršile v lepem redu in pevci so z navdušenjem peli, kakor bi šele pričeli. Ljudje romarji, so se prav zgledno obnašali pri procesiji, da je bilo res veselje pogledati, kar je bilo posebno lepo videti. Nekateri, ki besedo romanje dobro razumejo, so se še popoldne udeležili petih litanij in blagoslova v cerkvi pri Materi Pomagaj in skoro napolnili svetišče. Tudi tukaj so pevci pokazali svojo požrtvovalnost in veselje do petja. Omenim naj, da je pevcem prav lepo in velikodušno pomagala Mrs. Josephine Novak iz Milwaukee, za kar se ji vsi pevci zahvaljujejo. Naj na tem mestu izrečem v imenu vseh faranov in udeležencev tega romanja, najskrenejšo zahvalo Rev. p. H. Brenu, za tako krasno pridigo, katero nam je govoril na grški izpred lurske votline. Mislim, in ne samo mislim, vem, da je vsakemu zelo ugajala. Kako bi tudi ne, ko nam je pa v spomin poklical naše najslajše na tem svetu našo dobro mater v stari domovini in pa našo nebesko mater Marijo, ki čuva nad nami noč in dan. Kar želeli smo si take pridige. In gospod, kakor bi bral naše misli, je udaril na naše strune in glas je odmeval globoko v naših srcih. Prav lepa hvala č. g. za tako krasne besede, katere so vsi pohvalili.

NAZNANILO WILLARDČANOM

Willard, Wis. Naznanja se, da bo v soboto, 27. avgusta, spovedoval na Willardu g. B. Winkler in sicer popoldan in zvečer. Rev. J. Novak

ST. STEPHEN'S KSKJ.

Chicago, Ill. Sunday, August 21, 1932, Juniors won another league game from the St. Aloysius team by a score of 14 to 3. The St. Stephen's young rookie had another great day. I suppose you all know who the young rookie is, don't you? Sure, that's him, Tony Prah. Though just a rookie, he defeated St. Aloysius as a veteran. In eight full innings he allowed only two men to reach third base, and only allowed two hits. The ninth inning proved to be a successful one for the St. Aloysius team. They touched Tony for four hits and scored three runs. The three runs were scored after two outs. The totals show that Tony Prah gave 3 runs on 6 hits, struck out ten batters and walked only one. He also had a big day at bat. His bat hammered out three singles. — Tony has a record of three wins against no defeats in the league. By this victory the Juniors clinched first place. The St. Stephen's Seniors annex two more victories last week. They defeated the Vagabonds Saturday by a score of 5 to 3. Sunday they defeated a team from Berwyn by a score of 17 to 2. Ribich was on the mound and Bidda Mladich was behind the home plate. Sunday, Aug. 28th, the Seniors will meet the strong St. Michael's team, and from present indications the teams will be pretty evenly matched. XYZ... — Katowicz, Poljska. — V tukajšnjem okrožju se dogajajo krvavi spopadi med brezposelnimi rudarji in policijo, v katerih jih je bilo že več ubitih in ranjenih. Rudarji skušajo vdreti v zaprte rudnike, pri čemer pridejo v navskrižje s policijo.

PRİČAKUJEMO VAS

Waukegan, Ill. Ravno sem prebral v Amerikanskem Slovencu, da napravijo jolietški malčki izlet v Waukegan, kjer želijo pokazati slovenski javnosti svoj razum, svojo naprednost, svojo vztrajnost, in sicer v nedeljo, 28. avgusta ob 3. uri popoldne.

Ko bi vi malčki vedeli, kako vas naša naselbina težko pričakuje. Neki izrek že pove, da kar je hvale vredno, se mora pohvaliti, in to po moji sodbi ste vi. Dobro vem, da vam bo

V vročini. — Koliko stopinj smo pa imeli zadnje dni? — Bila je naravnost tropična vročina. Imeli smo 90 stopinj v senci. — Saperlot, če bi bil to vedel, bi se bil pa še bolj potil!

Dvoumno priznanje. — Upam, da bom vsaj s svojo vlogo v novi dramji imel uspeh in se dopadel občinstvu. — Prav gotovo, ker že kmalu v začetku prvega dejanja umrete.

Med prijatelji. — Blago za novo obleko bi si rad kupil, ali ne bi hotel stopiti z menoj v trgovino? — Ali misliš, da imam morda boljše okus kakor ti? — To ravno ne; ampak mnogo več kredita.

Smola. — Sónnik: Jaz sem iznenaden, da vas že tako hitro vidim zopet tukaj. — Tat: Če me ne bi bili iznenadili pri poslu, bi ne bil tukaj.

Potreben poudarek. — Jutri praznujem svoj petindvajseti rojstni dan — in sicer prvič!

Smola. — Uradnik: Ta teden imam pa res smolo. Predstojnik me je doslej zalotil že povsod, samo ne pri delu.

Pri pravem mojstru. — Defravdant (pred vstopom v vaško brivnico): Mislim, da sem sedaj lahko miren; ta me gotovo obrije tako, da me ne bo nihče več poznal.

Prohibicija. — Potnik iz Evrope vpraša Amerikanca: Ali je res, da potrebujete v Ameriki zdravniško spričevalo, preden živzivate alkohol? — Američan se nasmehje: Ne pred, marveč po uživanju alkohola.

Nevarno vprašanje. — Žena: Ali si tudi vprašal ženina, če si je dobro razmislil, da poroči našo hčerko? — Mož: Nisem, ker bi si morda premislil, če bi dobro razmislil.

Pred nevihto v gorah. — Prvi turist: Ali se ne bojite nevihte v gorah? — Drugi turist: Ne, bojim se je samo doma.

Na razstavi. — Zakaj pa je v tej dvorani tako mračno? — V tem oddelku so razstavljene portreti starejših bogatih gospa.

Pri zobozdravniku. — Gospa, saj ni treba tako široko odpirati ust. — Saj ste mi vendar rekli, da mi morate pogledati v usta s kleščami. — S kleščami že, toda jaz ostanem zmaj.

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

(19) (Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Tarzanovi bojovniki so prispeli do vhoda v zakladnico mesta Opar ravno, ko se je potres podelil. Dva dni so se trudili, da bi si izdelali vstop skozi kupe razvalin. Ko so končno uvideli, da jim je to nemogoče, so bili prepričani, da je Tarzan našel smrt pod kupi skalovja. S solzami v očeh so se ločili od kraja, kjer so mislili, da je Tarzanov grob, in vzeli s seboj težko breme zlata, ki ga je Tarzan že prej prinesel do tja.

To zlato, tako so mislili, bo vsaj nudilo udobnost, ako že ne sreče in zadovoljstva njih lastni in ljubljeni gospodarici. Med tem pa, ko so se vračali k oddaljeni Tarzanovi hiši, so se nad tem mirnim domom dvigali oblaki temne usode. Od severne strani je namreč na povabilo v Werperjevem pismu jezidil proti njemu Ahmet Zek. S seboj je imel celo četo svojih divjih Arabcev, od katerih ni bilo pričakovati nič dobrega.

Mugambi, črni orjak, ki je bil Tarzanov zvest prijatelj, je prvi opazil drzni prihod divje karavane. Njemu je Tarzan poveril poveljstvo nad bojovniki, ki so imeli nalogo, štiti Lady Grey-stoke med Tarzanovo odsotnostjo. Mugambi je hitro zbral svoje moške, ko so se Arabci ustavili kakih sto jardov pred poslopjem. Skozi okno je Ivana opazovala svojo telesno stražo s čutom pomena. Ni poznala straha, dokler so bili oni pri njej.

Mugambi je prihitel k njej: "Arabci niso prišli gotovo z nikakim dobrim namenom med tem, ko je veliki Bwana odšel." je dejal. Ivana je pogledala na belo oblečene Arabce na konjih in potem na svojo stražo črnih junakov. Osti njih sulic so odsevali ob žarkih solca. Nehote je primerjala obe skupini in si mislila: "Kaj se mi more zgoditi, dokler imam take krepke junake za svoje varuhel! Ni me strah pred ničemer!"

Advertisement for 'DOLENJSKA' book, published by 'KNJIGARNA AMER. SLOVENEK'. Price \$1.50. Address: 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

SLOVENSKO DEKLE ZMAGALO

NA OLIMPIJSKIH IGRAH V LOS ANGELES, CALIF.

Chisholm, Minn.

Kakor že znano, so se letos vršile olimpijske igre v Zdr. državah in sicer v državi California, v mestu Los Angeles. Pri teh igrah je bilo zastopanih 58 narodov. Zaključek olimpijade je bil v nedeljo, 14. avgusta.

Oči vseh narodov, zlasti teh, ki so bili pri igrah zastopani, so bile obrnjene na potek teh iger, saj so ti narodi poslali svoje najboljše moči v upanju na zmago. — V olimpijskih igrah ne nastopajo takozvani profesionalci, ki so navadno za svoje pridobitve plačani, ampak amaterji, ki nastopajo zastonj in ne smejo vzeti nikake nagrade v denarju.

Jugoslavija je bila zastopana, kolikor je meni znano, samo po dveh zastopnikih. Zastopani so bili tudi ameriški Slovenci in sicer po enem članu Sokola iz Clevelanda, Ohio, in pa po mladi Slovenki Miss Annie Govednik, iz Chisholm v Minnesoti. Ker je nas Slovenca Miss Annie Govednik tako častno zastopala, ni nič več kot prav, da naši Slovenci po širni Ameriki in v starem kraju zvejo kaj več o nji.

Rojena je bila v Chisholmu v Minnesoti dne 21. julija 1916, in je hči Mr. in Mrs. Martin Govednik. Kot mala deklica se je ob šolskih počitnicah hodila kopat v neko kotlino, v bližini nekega rudnika. Tam se je tudi naučila dobro plavati. Naj omenim, da so vsi njeni bratje in sestra dobri plavalci. Njena dve leti starejša sestra je bila v šoli najhitrejša plavalka, a tudi Anne je bila dobra plavalka, tako, da ste bili obe sestri v šolskem plavalnem "teamu". Z večbo si je Annie od dne do dne pridobila več vpogleda v plavalno stroko in nekega lepšega dne je v tekmi plavanja prekosila svojo sestro. Tako je šli naprej in kjerkoli je plavala, je bila prva. Ni torej čudno, da je bila velika omara v tukajšnjih šoli skoro prenamajna za "trofeje", toliko odlikovanj je dobila. Ko je nastopila v tekmi za prvenstvo plavanja v državi Minnesota, je bila prva, in ne samo to, preplavala je tudi v najkrajšem času. Seveda je plavala na manjše razdalje, po 50 in 100 jardov. Pričela je pa plavati tudi na razdalje 200 jardov, in tako je obrnila pozornost nase, da so začeli misliti, da bi jo poslali na olimpijske igre v Los Angeles. Počasi so pričeli z zbiranjem prispevkov za kritje stroškov in na pomoč je priskočil tudi šolski odbor. Tako ji je bilo omogočeno, da je odšla na prvo poskušnjo v Chicagi, Ill., kjer si je pridobila zmago in s tem postala kandidatinja za olimpijske igre. Morala se seveda še na poskušnjo v New York, N. Y. Tu di tam se je dobro obnesla, ko je nastopila v tekmi 200 metrov "breast stroke". V tej tekmi je bila druga in si tako pridobila mesto tekmovalk Združenih držav, ki so nastopile v že imenovanih olimpijskih igrah. Število tekmovalk v plavanju iz Zdr. držav je obstajalo iz treh deklet. Ko si je tako zagotovila mesto na olimpijskih igrah, je tudi vse stroške za vožnjo in druge potrebščine kriji olimpijski odbor.

Iz New Yorka se je potem odpravila s posebnim olimpijskim vlakom proti Los Angeles. Ta poseben vlak je sestojal iz 17 posebnih vozov. Na tem posebnem vlakcu je tudi praznovala svoj 16. rojstni dan. Ko je bila v Los Angeles, je zopet plavala za tekmo v družbi 27 deklet in si tako priborila pravo za zadnji ali odločilni nastop. V zadnjem ali odločilnem nastopu je plavala 11 deklet raznih narodnosti. V tej svetovni tekmi je dosegla šesto mesto in drugo mesto za Zdr. države. Prva pri teh tekmah je bilo deklo iz Avstralije, druga iz Ja-

ponške, potem deklo iz Britanije itd.

Čeprav Annie ni dosegla prvega mesta, ji gre vseeno čast, da je vendar prišla tako daleč. Slovenci smo na njo ponosni, in ne samo Slovenci, cela Minnesota brez razlike narodnosti, ji častita k uspehu.

Med tem, ko se je vračala domov, so pa njeni mesični v Chisholmu nenavadno oživele. Z veliko naglico so ji pričeli pripravljati časten sprejem. — Domov je prišla v soboto, dne 20. avgusta. Ze zgodaj v jutro je odšlo kakih 200 ljudi v Duluth, kjer so jo pričakovali na kolodvoru, ko se je ob 8. zjutraj pripeljala z North Western železnico. Na kolodvoru so jo čakali s šolsko godbo na čelu. Pri tem sprejemu so bili zupan mesta Duluth in druge odlične osebnosti. V Duluthu je bila Annie gost Junior Chamber of Commerce. Ob 10. uri je bil program na Radio postaji WEBC. Pozdravni govor je govoril superintendent chisholmskih šol Mr. J. P. Vaughn, potem je govorila njena spremljevalka, učiteljica Miss Manson, nato je govorila sama Miss Annie Govednik. Vsakega je ganilo, ko se je v angleškem jeziku najprej oprostila in rekla: "Oprostite, jaz bom najprej govorila moji materi v slovenskem jeziku." Potem je nadaljevala: "Halo ma! Jaz sem jako vesela, da bom kmalu doma s teboj!" — Lepo je to za deklo, da se ne sramuje svojega materinega jezika. — Naj tukaj tudi omenim, da je njena mati, Mrs. Govednik, že nad leto dni bolna in je v postelji.

Iz Dulutha se je cela karavana odpeljala na Chisholm. Vse mesto je bilo krasno ozaljšano. Čez ulice se je vzpenjal slavolok z napisom: "Welcome home, Anne Govednik". Ob 2. uri popoldne je prišla na Chisholm, kjer so jo čakala društva z zastavami. Bili so ljudje iz celega železnega okrožja. Vse ulice so bile natlačeno polne ljudstva. Velika parada se je pomikala od sole na obširni prostor "Community Skating Rink", kjer je šest do sedem tisoč sedežev. Vse prostor je bil nabito poln. Tukaj so se vršili pozdravi dobrodošle različnih odličnih oseb. Tudi slavljenska Miss Govednik je korajžno go-

vorila in med drugim je tudi rekla, da ji je jako žal, da ni mogla dobiti vsaj prvega mesta za Zdr. države. Ob tej priliki ji je bilo poklonjenih veliko število lepih cvetličnih šopkov in cvetnih košaric. Slovenec John Vaida ji je izročil "Scholarship" ali šolnino za dve leti, in tako ji je omogočeno iti v kolegij, da se šola naprej. Potrebno svoto za to šolnino so darovali različni klubi in društva, največ seveda slovenska društva in klubi.

Upamo, da bo Miss Govednik nadaljevala v vajo in tudi upamo, da bo zopet zastopala Zdr. države pri prihodnjih olimpijskih igrah, ki se bodo vršile leta 1936 v Berlinu v Nemčiji.

Naj na koncu še pripomnim, da Miss Annie Govednik ni samo zavedna Slovenka, ampak je prav tako tudi verna, ki ni nobeno nedeljo zamudila sv. maše celih sedem tednov, ko je potovala po Zdr. državah. — Anne, le tako naprej!

J. J. Sterle.

vorila in med drugim je tudi rekla, da ji je jako žal, da ni mogla dobiti vsaj prvega mesta za Zdr. države. Ob tej priliki ji je bilo poklonjenih veliko število lepih cvetličnih šopkov in cvetnih košaric. Slovenec John Vaida ji je izročil "Scholarship" ali šolnino za dve leti, in tako ji je omogočeno iti v kolegij, da se šola naprej. Potrebno svoto za to šolnino so darovali različni klubi in društva, največ seveda slovenska društva in klubi.

Upamo, da bo Miss Govednik nadaljevala v vajo in tudi upamo, da bo zopet zastopala Zdr. države pri prihodnjih olimpijskih igrah, ki se bodo vršile leta 1936 v Berlinu v Nemčiji.

Naj na koncu še pripomnim, da Miss Annie Govednik ni samo zavedna Slovenka, ampak je prav tako tudi verna, ki ni nobeno nedeljo zamudila sv. maše celih sedem tednov, ko je potovala po Zdr. državah. — Anne, le tako naprej!

J. J. Sterle.

TO IN ONO

ČAROBNA URA

V času, ko so začeli ljudje razmišljati o uporabi električne energije v praktične namene, je sestavil neki južnonemški učitelj uro, ki si je od nje obetal, da bo šla vsaj 50 let, ne da bi jo bilo treba navijati. Njegova ura je bila zasnovana na dveh elektromagnetih, ki sta po vrsti odbijala nihalo, čigar nihanje je prestrezalo majhno kolesce in ga prenašalo na uro. Gonilno silo sta dovajali dve medeninski plošči, zakopani v zemljo. Njuno oksidiranje je dajalo električno energijo in tako naj bi bila sestavljena čudodelna ura. Ker bi bili lahko medeninski plošči, ki je bilo od njiju vse odvisno, vzdržali vsaj 50 let, si je izumitelj obetal, da bo njegova ura pravilno merila čas najmanj pol stoletja.

Ura je bila srečno narejena in šla je samo — en dan. Drugega dne jo je namreč neki zlobnež ali babjevernež uničil. In vsa okolica je bila zadovoljna, da je bil uničen tak vražji izum, kakor je večno idoča ura.

NIGRI SE PRITOŽILI

Memphis, Tenn. — Na konvenciji Ameriške legije v tukajšnjih državi so črnski delegati napravili pritožbo na vodstvo konvencije, češ, da se jih zapostavlja, ker jim je bilo naročeno, da zapuste svoje sedeže v parterju in se presele na balkon. Zagrozili so, ako se bo z njimi še nadalje tako postopalo, bodo izstopili iz Lige.

OREL ODNESEL OTROKA

Iz Oslo na Norveškem poročajo tole dogodbo, ki priča, kako močan ptič je orel. V norveški vasi Istrenamdalen se je igrala pred hišo štiriletna deklica. Naenkrat je svingnil iz velike višine orjaški orel, zgrabil otroka in ga odnesel s seboj. — Naenkrat so bili vsi vaščani pokoncu. Oboroženi z vsem mogočim orodje so šli za orlom in našli njegovo gnezdo po deveturnem iskanju. Blizu gnezda so našli tudi odnešeno deklico, ki pa je bila le malo poškodovana in še živa.

HIGIENA POLETI

V vročih poletnih dneh moramo skrbeti za to, da produciramo v svojem telesu kolikor

PLUMBARSTVO

Mi popravljamo vsa plumbarska dela. — Instaliramo kopalne, umivalne in kuhinjske sifone, toilete, po zmerni ceni. — Račune plačujete lahko na obroke.

Thomas Higgins

PLUMBING, GAS FITTING AND SEWERAGE

2313 So. Oakley Avenue,

Tel. Canal 0610. CHICAGO, ILL

177 N. Michigan Ave., Chicago

FRANK R. DRAŠLER

— SLOVENSKI ODVETNIK V CHICAGO —

Opravlja vsa odvetniška dela za tu in stari kraj.

Med dnevom uraduje na:

111 W. Washington Street, Room 1601

Redno vsak teden, ob torkih od 7. ure zvečer naprej, na

1849 West 22nd Street, nad uradom "Am. Slovenca"

Za posebne slučaje na razpolago katerikoli večer po dogovoru. Pokličite na telefon in določite sestanek.

Telefon v mestu: CENTRAL 0888. Za razne informacije lahko kličete tudi upravništvo A. S.: CANAL 5544.

Tel. No. Chicago 4952

JOHN ZALAR

JAVNI NOTAR

— REAL ESTATE

— INSURANCE

1118 Wadsworth Avenue

NORTH CHICAGO, ILL.

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Smrtna nesreča westfalskega rojaka

Nedavno je v Berlinu smrtno ponesrečil 24 letni Stanko Lušič. Njegovi sorodniki so dali prepeljati njegovo truplo, v Hamboru na Westfalskem, kjer je bil ob številni udeležbi tamošnjih rojakov pokopan.

Nov most

Lani meseca oktobra so pričeli graditi železobetonski most čez Krko, za cesto Grosuplje-Krka-Zužemberk. Nedavno je bil most slovesno odprt in izročen prometu.

Pod vozom

V Višnji gori je neki nepreviden voznik povozil 3 letnega posestnikovega sina Josipa Vovka. Konj je brenil otroka v glavo in mu razbil čeljust.

S kolesa je padel

Dne 1. avgusta je padel s kolesa na Vrhniki 24 pleskarski pomočnik Ferdinand Andrej in si pri padcu zlomil levo ključnico.

Ogenj

Pri Sv. Jakupu v Slov. goricah je pri posestniku Hanjžiču, zacelo goreti. Zgorela so vsa poslopja s premičnimi vred. Goreti je začelo ko so vsi spali in so drugi nemški razred za svoje

Kaj zahtevajo Nemci ob meji

Iz St. Ilja na Stajerskem, ki je skoro tik ob avstrijski meji poročajo, da zahtevajo tamošnji Nemci in nemškutarji, še drugi nemški razred za svoje

otroke. — Po zadnjem ljudskem štetju je v šentiljskem okrožju 3500 duš, med katerimi je okoli 200 Nemcev in ti hočejo sedaj dva nemška razreda v šoli. V sosednjem Spielfeldu v Avstriji je po izjavi tamošnjega nemškega škonacionalnega župnika nad prepeljati njegovo truplo, v 50 odst. Slovencev, pa ne sišijo ne v šoli ne v cerkvi slovenske besede.

Nesreča

Z raztopljenim železom se je polil 56 letni delavec Jernej Župel iz Jarš pri Ježici, ki je zaposlen v Strojnih tovarnah in livarnah v Ljubljani. Stopljeno železo se mu je zlilo po nogah.

Radi deževja

Z Dravskega polja poročajo, da je tam veliko mrve propadlo, katere radi deževja niso mogli kmetje posušiti in spraviti domov. Enako poročajo iz Pesniške doline.

Namesto v drevo v nogo

Valentin Golčič iz Šmihela nad Mozirjem je obsekaval neka drevesa. Pri tem mu je pa sekira spodletela in se, namesto v drevo, zasadila v levo nogo.

Škofja Loka

V Škofji Loki so ustanovili analfabetski tečaj, katerega obiskuje 52 vojakov, ki so po večini vsi Slovenci. Uči jih škofojloški učitelj Rudolf Horvat v škofojloški garniziji.

NA PRODAJ FARMA

Zrtvovati želim 250 akrov mlekarske farne, dobro idoče, 45 krav, orodje, pridelke, priprave za mleko. — Lastnik C. Teckler, Crystal Lake, Ill.

POZOR Slovenski Volilci v La Salle, Ill.

Dne 30. AVGUSTA 1. 1932, so tukaj v našem mestu zelo važne volitve glede RAZSVETLJAVE DOMOV IN MESTA.

Mesto hoče svojo Elektrarno, katere se rabi vsak večer in čez dan. — Illinois Power & Light Corporation hoče ponovno svoje poslovanje, kakor do sedaj.

Zato, rojaki(nje) volilci, pred seboj imamo zelo VAŽNO vprašanje kaj bomo storili glede tega sistema; premislite vsi DOBRO.

Ako hočete, da ostane pri starem kakor je sedaj, in da se izognemo večjim stroškom, naj vsakdo voli "YES X" da ostane tako, kot je.

ILLINOIS POWER CORPORATION
La Salle, Illinois.

IZŠLA JE

1. marca povestna knjiga od škofa Baraga v angleškem jeziku.

"The Apostle of Chippewas"

katere izdaja Baragova Zveza.

Kritiki, katerim je bil predložen rokopis pred tiskom pravijo: "Nisem mogel nehati dokler jo nisem vso prebral. Knjiga je mnogo bolj zanimiva, kakor povest..." in "Veliko veselje, mi je povzročilo, da sem prebral povestno življenje škofa Barage, svetniškega misijonarja..."

TA KNJIGA

je v prvi vrsti namenjena naši mladini, da bi bolj spoznala in se seznanila z našim velikim Slovincem Barago, ki je igral tako veliko ulogo v zgodovini Amerike. Knjiga vzbuja veličino svetniškega življenja misijonarja pionirja Barage, kakor tudi ugled in spoštovanje slovenskega naroda. Ta knjiga bi morala biti v vsaki katoliški hiši, zlasti tam kjer so otroci.

Knjigo je sprejela v razpečavanje in v razprodajo naša knjigarna in bo stala s poštnino vred samo

75 centov

Naši zastopniki in slovenski trgovci ki želijo to knjigo razpečavati naj pišejo po isto na našo knjigarno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

ZAHVALA

Sheboygan, Wis.

Ne morem si kaj, da ne bi objavila zahvale, katero sem dolžna mnogim mojim prijateljem, ki so me iznenadile s Surprise party za moj rojstni dan. Na zelo zvit način ste me izvabili v hišo Mrs. J. Gorenz. Mize ste obložile z raznovrstnimi dobrotami kakor za ohcet; bilo je vse najboljšje in vsega dovolj. Poklonite se mi mnogo lepih daril, katerih sem neizrečeno vesela. Bila sem vsa iz sebe, kajti v resnici nisem nikdar kaj takega pričakovala.

V prvi vrsti dolgujem zahvalo Mrs. Johani Gorenz; kolikor mi je znano, se je ona najbolj trudila, veliko prispevala in tudi vso hišo je dala na razpolago za omenjeni večer. Dalje sem dolžna zahvalo Mrs. J. Suscha; tudi ona je imela veliko skrb in dela, predno je bilo vse urejeno. Hvala Mr. F. Stancarju za godbo, kajti vrteli smo se do 2. ure zjutraj. Bila je prijetna, v resnici vesela družba, in sicer: Mrs. J. Gorenz, Mrs. J. Suscha, Mrs. Joe Rupnik, Mrs. Ortar, Mrs. A. Stiglitz Jr., Mrs. J. Kotnick, Mrs. F. Ribich, Mrs. F. Gorenz, Mrs. F. Suscha, Mrs. M. Sebanz, Mrs. L. Borsechnik, Mrs. Val. Skrubbe, Mrs. A. Ribich, Mrs. R. Weiss, Mrs. J. Prislund, Mrs. F. Cigalle, Mrs. J. Podražaj, Mrs. U. Mervar, Mrs. F. Skinner, Mrs. Joe Suscha, Mrs. F. Tegel, Mrs. J. Planinshek, Mrs. Franca Repensek, Mrs. M. Udovich, Mrs. H. Kregel, Mrs. F. Zavr, Mrs. F. Zunta, Mrs. J. Adelič, Mrs. J. Derenčin in hčerki Mary in Annie, Mr. in Mrs. Archie De Becker in sinček Archie, Mrs. A. Rupnik in hčerka Annie, Mrs. J. Menart in hčerka Loraine, Mrs. R. Startz, Misses: J. Gorenz, Olga Skinner, Agnes Kotnick, Julia in Hermina Jenko, Julia Zore, Isabelle Mohar, Mr. F. Stancer, Mr. M. Ortar, Mr. F. Gorenz, Mr. J. Gorenz, Mr. Val. Skrubbe, Mr. F. Suscha, Mr. J. Podražaj, Mr. Carl Mohar in R. Mohar.

Hvala lepa še enkrat skupaj za vse. Bodite uverjeni, da sem tudi jaz pripravljena vsak čas po svojih močeh Vam izkazati svojo naklonjenost. Nikdar Vas ne pozabim in ako sem katero ime po nesreči izpustila, prosim, naj mi nikar nihče ne zameri. Bog Vas vse živi! — Vam hvaležna Mrs. Carl Mohar.

VARČUJTE!

Da, varčujte. Ne mečite obnošenih in raztrhanih čevljev proč! Prinesite jih, da jih Vam popravim, in odlegli Vam bodo kakor novi in Vi si s tem prihranite denar. Popravljamo moške, ženske in otroške čevlje. Delo trpežno in zadovoljivo za najnižje cene. — Se pripravljamo!

JOHN FALOR
SLOVENSKA

POPRAVLJALNICA ČEVLJEV
1937 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

Kakovost Točnost

Poštenost

A. F. WARHANK

— LEKARNA —

Posluje preko 32 let.
2158 West 22nd Street,
ogel Leavitt Street
CHICAGO, ILL.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni

Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorcl Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč, razen sredi ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West 22nd Street,
(ogel Leavitt St.)

Tel. Roosevelt 3817

CHICAGO

Kmečki punt

AVGUST ŠENOVA:
Poslovenil Joža Glonar

Ko sem tako ležal, prijaha ban mimo. "Ej," mi zakliče smeje se, "Ilija, čemu tukaj ležeš zijala prodajaš?" — "Vaša milost," tako sem mu odvrnil, "rajski bi se bil!" — "Le počakaj!" mi je ban zaklical.

"Dolgo ni bilo treba čakati. Naenkrat se je vzdignil hrušč in vrišč, kakor da so iz pekla utekli vsi vrage. Turek nas je prevaril in premolil premirje!"

"Vrag jih vzami!" je zaklical Marko in udaril s pestjo po mizi, oči pa so mu zablistele kakor divjemu mačku, "pa saj ste mu to povrnili."

"O, kaj šele," je nadaljeval Ilija. "On nas je izdal. Niti več prav ne vem, kako je vse skupaj bilo. Samo videl sem, kako so se Turki kakor mravlje valili iz gozda. Lumpje so sklenili mir tako dolgo, da jim je prišla na pomoč velika njihova vojska. Skočim na konja, pograbilim kopje, kapa mi zleti z glave, pa kaj za to, gologlav ju udarim na Turčine. Bliska se, kadi, grmi, drugega ne vidiš kakor kopja, sablje in strelice; vse se je zvililo v velikanski klobčič, dokler ne pade med nas kako železno jabolko in nas ne razbije. Banova sablja je švigala kakor blisk. Jaz sem naravnost pobesnel. Od kraja se ti lasje res malo naježijo, ko se greš igrati s svojo glavo, pozneje pa postaneš prava zver. Naši jezdeci so jahali preko grmovja, mrtvih konj in ljudi kakor kakšni vragovi. Stajerci pa so mlátili po Turkih, da je od bregov odmevalo. Naenkrat — najrajši bi bil zajokal! — vidim, kako naši pešci beže pred Turki. Zajci strahopetni! Vrag jih vzeli! Metali so od sebe puške, naboje, torbe in klobuke, kakor da si jih nasejal. Z golimi sabljami smo jih pognali nazaj in na lastne oči sem videl, kako je ban strelec razklal glavo. Zaman! Bežijo, bežijo in potegnejo še nas s seboj. Turki pritisnejo od spredaj, od leve, od desne. Bilo jih je kakor prosa. In tako so nas po goljufiji pobili."

"In ti?" je vprašal Marko.
"Jaz sem se z ostalo četo umikal proti gozdu. Skoro bi se bil rešil. Toda na mojo nesrečo je krogla zadela mojega konja. Padel sem, zadela ob štor in izgubil zavest. Ko sem se zavedel, sem videl, da sem ujet. Lepa sreča! O svoji nesreči nisem imel niti časa razmišljati. Zgonili so nas skupaj kakor živad in okovane peljali v Dubico, v Banjo luk, Drinopolje in v Carigrad, kjer je turški cesar. Med potom so nas skledili do golega, nas tepli z biči, za posteljico nam dali trd kamen pod milim nebom, za hrano mrvice črnega, trdega kruha. Okovi so nas žulili do krvi, polovica nas je med potom pogoleda. Moj Bog, koliko sveta sem siromak prehodil, pa nisem videl skoro ničesar drugega ko svojo nesrečo. Toda vsega zla še ni bilo konec. V Carigradu so nas zmašili v neko smrdljivo luknjo, pozneje pa so nas hoteli porazdeliti po ladjah, kjer bi naj prikovani veslali do smrti. Postalo mi je kar temno pred očmi. Prišel je dan, ko bi naj odšli na ladje. Zapeljali so nas na dvorišče. Jaz se zvijem in skrčim, kakor pravi Lazar in začnem stokati. Med tem je prišel pred nas neki stari turek, oficir ali kaj, in mi je rekel po hrvaško: "Kaj večiš, zajec?" Kakor da me je strela zadela. Kako tudi ne, ko sem med samim tujim lajanjem začul domačo besedo. "Hudo me zvija, gospod," odgovorim Turki, "kolje me in boli, da ne morem stati na nogah." "Odkod pa si, gjaur?" "Hrvat sem, spoštovani aga, s posestva Frankoponov." Turek se zamislil, me pogleda po strani in reče par turških besed stražniku. Ne vem, kaj mu je rekel, ali stražnik me je proti večeru peljal iz dvorišča na ulico in po tesnih ulicah

do visoke palače. Tu je zaploskal, me oddal vratarju zamorcu, ta pa me je peljal k gospodarju v zgornje sobe. Bil je prav oni stari Turek, ki me je nagovoril hrvaško. "Poslušaj, gjaur!" je rekel stari, "na ladjo ne boš šel; moj suženj si, delal boš na vrtu." Pomislite samo, gospod župnik, kako srečen sem bil. Takoj sem pozabil svoje težke okove, pozabil, da stojim pred svojim gospodarjem, ker sem se tako razveselil, sem vprašal starca: "Ali si tudi ti, spoštovani aga, našega rodu in naše zemlje sin?" Starec je pobledel, zardel, zakimal in mi mahnil z roko: "Idi!" Od tedaj ga nisem več videl, ampak sem živel samo za visokim zidom, kjer sem zalival cvetje in pulil plevel. Moj Bog, kako neumno delo za junaka! Od dolgega časa in od jeze sem včasih cvetju sekal glave, kakor da so turške. Sužnji smo s šejkom večkrat šli v mestne štacune kupovat razne stvari za gospodarja. Na neki taki poti sem se seznanil z beneškim mornarjem, ki je govoril hrvaško, ker je bil Dalmatince. Povedal sem mu svojo nesrečo. On na to: "Za to bi se našla pomoč, rojak!" "Kako?" "Z denarjem se tukaj vse doseže. Razmišljaj bom o tem." "Tu imaš steklenico žganjice, močne, kakor da jo je skuhal sam vrag. Daj od nje vratarju in vrtnarju, dokler ne bosta pijana kakor zverini, pred dvorom pa te bom čakal jaz!" Tako se je tudi zgodilo. Obema pijancema sam dal piti. Pijača ju je vrgla, jaz pa vzamem sekuro in razbijem svoje okove, dasi sem pri tem postal krvav in jo udarim skozi vrata. Dalmatince je bil mož beseda. V mraku sem se privilekel do njegove ladje in čez dva dni nas je veter že nesel v domovino. Ko so me moji ljudje zagledali, so se čudili, kakor mrtvecu, ki je vstal iz groba. Jaz pa sem rekel, da sem živ in da mi je sedaj teh šal dovolj. Trikrat Bog pomaga, četrtič pa bi se prav lahko prismoil hudici. Zato sem pustil vojaščino, toda od onih dni se me drži priimek "Prebeg", ker sem trikrat pobegnil iz turške sužnosti.

"Boga mi, junak si in boljši od mene," je pripomnil Marko, ki je z občudovanjem gledal Ilijo, "škoda, da si odložil puško, saj matere ne rodijo vsak dan takih sinov. Ko bi šel zopet nazaj!"

"Kaj neki snubite tukaj mojega moža, Marko," je Kata živahno vzklopela in prišla Ilijo za roko.

"Ne boj se, ljuba Kata," se je Ilija mirno nasmehnil, "dovolj sem v svojem življenju pretrpel, sedaj si hočem pri svojih ljubih počiti!" — Uskok je sklonil glavo in se zamislil.

"Da! Človek je pluta," je rekel naposled, "ki plava po vodi. Voda jo meče sem in tja. Srečen, kdor priplava k bregu. Ali ni tako sveti oče!"

"Človek umuje, Bog gospoduje. Božja milost je velika in dobrega človeka ne zapustil," je odgovoril župnik.

"Kako pa si prišel sem?" je vprašal uskok.

"Popolnoma slučajno. Te kraje sem poznal že od prej. Doma v Ribniku mi je vse pomrlo razen brata Nikole, s katerim pa se ne morem ravno pohvaliti. Ban me je odvezal tlačenstva in mi dovolil, da lahko stražim, kjer hočem. Prišel sem služiti Heningovcem, po priporočilu gospoda podbana Ambroža — tega bo devetnajst let. Nazadnje so mi dali to zemljo in ker je bila pusta, sem rekel: Ilija, oženi se!"

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

DVE NOVI COLUMBIA PLOŠČI

- 25180—Dekle, kdo bo Tebe troštal,
Jaz pa vrtec bom kopala, pojeti Mary Udovich
in Josipina Laushe 75c
- 25181—Želez bi, da bi bil ptica,
Oj z Bogom ti planinski svet, poje John Germ..... 75c

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

- 25097-F—Dekle to mi povej,
Pastir, bariton, A. Šubelj..... 75c
- 25098-F—Golobčička, polka,
Repač, banda, dve harmoniki 75c
- 25099-F—Zvedel se mnekaj novega,
Micka, ženski duet, Udovič in Lavše 75c
- 25100-F Zagorski zvonovi, narod. pesem,
Vsi so prihajali, nar. pesem; poje A. Šubelj..... 75c
- 25101-F—Bleški valovi, valček,
Lepa Josefa, polka, harmonika, Špehek..... 75c
- 25102—Morje adrijskoro, pevsko društvo Zora,
Ciciban, bariton Ant. Šubelj 75c
- 25103—Moj očka ima konjička dva,
Urno stopaj; Špehek in sin, harmonika..... 75c
- 25104-F—Gozdni je že zelen,
Po gorah je ivje, petje Udovič in Lavše..... 75c
- 25105-F—Kak ribcan dobro gre,
Ciganski otrok, petje, Udovič in Lavše 75c
- 25106-F—Al' me boš kaj rada imela,
Ljubca moja, kaj si strila, petje, sestri Mihilič..... 75c
- 25107—Dobro jutro, ljubca moja,
Ko dan se zaznava, žensko petje, duet..... 75c
- 25108—Od kje si dekle ti doma, valček
Zgaga polka, Lovšin, harmonika 75c
- 25109—Je pa davi slanica padla
Pojmo na Štajersko, A. Šubelj in A. Madic..... 75c
- 25110—Ljubca, kod si hodila,
Čez tri gore, petje, A. Šubelj in A. Madic..... 75c
- 25111—Leži, leži ravno polje,
25112—Oh, ura že bije, duet,
Narodne pesmi, M. Udovič in J. Lauše..... 75c
- 25113—Iz dolenskih goric, polka,
Dobro jutro, hišni očka, petje zbor "Domovina"..... 75c
- 25114—F—Dekleta v kmečki brivnici,
Pridi sveti Martin, Adrija in Dajčman..... 75c
- 25115—F—Jest pa eno ljubco imam,
Imam dekle v Tirolah, Udovich in Lauše..... 75c
- 25116—Dobro srečo za kravo rdečo,
Zivela je ena delkica, Adrija-Dajčman 75c
- 25117—Selsko veselje,
Ljubca je videla, ženski duet 75c
- 25119—K oknu pridi, Zora Ropas in A. Šubelj..... 75c
- 25120—Pod okence pridem, Ropas in Šubelj,
Ko so fantje po vasi šli, Ropas-Banovec-Šubelj..... 75c
- 25122—Tam za goro zvezda sveti,
Naša kri, moški kvartet Adria z Dajčman godbo..... 75c
- 25123—Sinoči je pela, Oj drev pa grem snubit jo,
Planinarica, pevski zbor Domovina 75c
- 25124—Moji tovariši so me napravili,
V Šmihelu jaz hišo imam, duet Udovič in Louše..... 75c
- 25125—Dober večer, ljubo dekle,
Moja kosa je križavna, duet Banovec in Šubelj..... 75c
- 25126—Vetrček po zraku gre,
Kaj sem prisluzil, Udovich in Lauše 75c
- 25127—Brez cvenka in brez soli,
Predpustna, kom. scene, pevci Adrije, Hoyer trio..... 75c
- 25128—Katarina, polka,
Moja ljubca, valček, Hoyer trio 75c
- 25129—Gozdni valček,
Veseli godec, polka, igra Hoyer trio..... 75c
- 25130—Velikonočna, 1. in 2. del, duet, moški in ženski gl..... 75c
- 25131—Lovska,
Kdor hoče furman bit, ženski duet 75c
- 25132-F—Na morju, 1. in 2. del, pojejo pevci Adrije,
igra Hoyer Trio 75c
- 25133-F—Prodana nevesta,
Oj dobro jutro junfca 75c
- 25134-F—Kranjski Janez v New Yorku, 1. in 2. del, zelo
zanimivo in humoristično 75c
- 25135-F—Večerni valček,
Hopsasa polka, Ho yer Trio 75c
- 25136-F—Po gorah grmi in se bliska, duet,
Na klopici sva sedela, duet 75c
- 25137-F—Tam kjer lunica, na rodna, Vičar tenor,
Škrjanček, narodna — Vičar tenor 75c
- 25138—Vesela Urška, valček,
Ribčan Urban, polka, Hoyer Trio 75c
- 25139—Kadar boš ti vandrat šu . . ., duet,
Uspavanka, duet, gdčni. Loushe in Udovič..... 75c
- 25140—Pleničice je prala,
Kaj mi nula planinca, duet, gdč. Louše-Udovič..... 75c

Naročilom priložite potrebn znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

O TEM IN ONEM

30 TISOČ PROTI 300 MILIJONOM

Velika je Indija, biser v angleški kroni. Ogromna je ta dežela s svojim bajnim bogastvom, ogromna s svojimi 300 milijoni prebivalcev, nad katerimi vlada z milo in silo peščica Angležev. Teh 300 milijonov Indov in muslimanov, ki so med seboj raztepeni v razne vere in še številnejše indske kaste, nič ne premore proti 30.000 belim vojakom. In vendar vedno tli v dušah teh masikra upora in odpora, kakor je bilo to leta 1857, ravno pred 75 leti.

Tri četr stoletja je pretaklo letošnjega maja, ko je v Indiji izbruhnila največja in najnevarnejša vstaja proti Angležem. Po knežjih palačah, po selmiščih, po staniščih nagih kuljev, po vojašnicah domačih vojakov-sepojev, katerih so Angleži izvezali v evropskem orožju nad 200.000 — vse je šepetalo besedo upora. 30.000 Angležev je stalo v Indiji med 300 milijoni domačinov. Peščica, ki izginel! Tako so menili tudi Indi, ki so govorili: "Ali nas 300 milijonov ne bomo zmogli teh 30.000 belih hudčev? Saj so 200.000 naših sinov izurili v svojem orožju, vse topništvo ima indsko moštvo. Z belimi vrage — v morje! Za večno!"

Dne 10. maja 1857 je izbruhnilo v Alahabadu ob Gangju je bilo vojaška parada samih sepojev, vojakov domačinov. Doslej tako ponižni in disciplinirani indski vojniki so sredi parade dvignili puške in svojega polkovnika ter druge angleške častnike s kroglimi dobesedno razstrelili. Zavrelo je in zagorelo po vsej deželi. Strahotno je eksplodiralo sovraštvo. Može so žive sežigali v njihovih hišah, otroke belih Angležev so natikali na bajonete. Kar se je moglo rešiti v mestno utrdbo, se je tam branilo več kot mesec dni ter odbijalo naskoke upornikov. Šele potem je prišla rešitev — general Neill s svojimi "jagnjeti", kakor se sarkastično nazivljejo strelici iz Madrasa. Neill, po rodu Škot, je ena najbolj junakiških in odločnih prikazni iz te strašne vstaje. On, "kraljevski Lawrence", Havelock in Nicolson so takrat rešili Indijo Angliji. Kakor veliki osvoboditelji so s svojimi četami po deželi; ne prihajajo vedno v pravem času, zakaj smrt je bila mnogokrat hitrejša od njih. Bili so se pa vedno kakor junaki iz nove Ilijade. Tako divja Neill skozi indsko poletje in njegovo blazno vročino. Le še 44 svojih "jagnjet" ima s seboj. Vedno več jih pobira solnčarica. General sam si ohranja zavest samo še z obkladki mokrih krp. Ampak njegovo ime že oznanja zmago.

V Cawnpore je poveljeval slabotni Wheeler. Indijko ima za ženo. Njegovo zaupanje v radžo Nana Sahib je neomejeno. Kako kruto se je varal! Nana Sahib je s svojim bogastvom mamil Evrope in jim prirejal plesne veselice, da so mu zaupali vse do dneva pokolja. Na dan krvi je slabotni Wheeler brez odpora prepustil mesto upornikom in se s posadko ter preživeli Evropeci utaboril in utrdil. Cele tedne so se siromaki branili. Zenske so rodile svoje otroke v žgoči soparici indskega poletja in blazne od vročine, žeje in strahu. Nana Sahib se je končno naveličal obleganja in je obkoljenim Evropecem obljubil prost odhod. Komaj pa je teh 450 belih siromakov zapustilo svoj tabor in so sedli v čolne, se je vsul nanje peklenški ogenj svinca in železa, ki je uničil vojake, žene in otroke. Niti eden ni ostal živ. . .

General Havelock je pridiral s svojimi belimi vojak, prišel pa je dva dni prepozno. V Luknovu pa se mu je še posrešilo rešiti brančce se ostanke Evropecev.

Tam gori na severu leži mesto Delhi, ogromno mesto z orjaškimi utrdbami, srce Indije, katero brani 40.000 od Angležev izvezanih sepojev, ogromno topov, fanatično prebivalstvo, polno sovražstva. V njihovi sredi stoluje zadnji iz rodu indskih Mogulov, zadnji indski kralj. Je majhen angleški poročnik se z osmimi možmi brani v smodniščni sredi mesta. Ne vda se, ker upa na rešitev. Ko je ni, zažge smodnik in v zrak zleti sam s svojimi osmimi možmi in stotinami upornikov, ki so že vdrli v njegovo zatočišče. V tem je pridiral general Lawrence, s seboj je imel 10.000 vojakov. Kaj bo to proti tako ogromni in pobesnili množici! Oblega ogromno mesto. Od druge strani prihajajo novi uporniki, ki oblegajo njega. Odločni general se odloči za naskok in 14. septembra napade Delhi. Častnik Nicolson je preplezal obzidje in vrh zidov oblegal. Umirajoč priganja svoje fante naprej. In zgodilo se je čudo! Deset tisoč junakov je zavzelo milijonsko mesto, katero je branilo 40.000 domačinov z angleškimi puškami in angleškimi topovi, ter z njimi ogromna množica, polna sovraštva in strasti.

Zadnji indski kralj je s svojimi vojniki zbežal iz mesta in se utaboril v nekem grobišču. Konjeniški častnik Hodson je dobil povelje, da ujame zadnjega indskega kralja. Vzel je s seboj 50 najboljših mož svojega polka. In resnično! Iz srede njegovega taborišča je privedel pred šotor svojega poveljnika zvezanega zadnjega mogula. Enkrat se je vrnil. V grobišču so sredi 8000 indskih orožencev bili skriti tudi trije indski principi, voditelji vstaje. Tudi te mora prijati. Prisilil jih je, da so šli z njim in jih je zunaj ustrelil z lastno pištolo.

To je bil konec. Tristo milijonov Indcev se ni moglo upirati tridesetim tisočem organiziranih Angležev. Med temi tristo milijoni je bilo dovolj junakov, ki pa v odločilnem trenutku niso znali izkazati svojega junaštva. Malo število Angležev jih je potolko zaradi tega, ker je od njih bil vsak junak na svojem določenem mestu in ki je vsak vedno v pravem času riskiral vse za zmago svojega angleškega naroda.

ŽETEV V RUSIJI V ZASTANKU

Moskva, Rusija. — Iz vseh krajev sovjetske unije kličje vlada kmete v kraje, kjer raste žito, da pomagajo pri žetvi. — Tako jih je samo iz Ukrajine mobilizirala za delo nad 100 tisoč. Letošnja žetev je zelo v zastanku in lokalni listi priganjajo vladne organe, naj zaposlijo najbolj zmožne moči, da bo žetev pod streho pred nastopom hladnega vremena.

NAROČNIKOM V INDIANA-POLIS IN OKOLICI

namoznamo, da je sprejel zastopništvo za list "Amer. Slovenec" Mr. Frank Radež, 739 No. Holmes Ave., kateri je pooblaščen pobirati naročnino za list "A. S.", prodajati knjige, slovenske plošče iz naše knjigarnice ter vse drugo, kar je v zvezi z našim podjetjem. Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu grede na roko in pomagajo širiti kat. list "Amer. Slovenec"! Uprava "Amer. Slovenca".

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe za tu in stari kraj, dolžna pisma, affidavite, oporoke, posredovanje za dobavo potnih listov in druga notarska dela izdeluje točno in zanesljivo

John Jerich

SLOVENSKI NOTAR

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.